

RÓMOVIA VYHRALI NA EURÓPSKOM SÚDE VO VECI ZÁSAHU SLOVENSKEJ POLÍCIE POČAS COVIDOVÉHO LOCKDOWNU

Bardejov, Slovakia

12 April 2020

Brusel, 26. júna 2025 – Práva dvoch sťažovateľov - otca a syna rómskeho pôvodu boli podľa [rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva](#) porušené po tom, čo boli obeťami násilného zásahu zo strany polície počas prvého lockdownu v apríli 2020 v Bardejove. Súd konštatoval, že použitie sily policajťmi (vrátane ťažkých úderov kovovými obuškami) vedúce k zraneniam ako zlomenina lebky u jedného a otras mozgu u druhého sťažovateľa, bolo zjavne neprimerané a, že vyšetrovanie policajného násillia bolo nedostatočné. Podľa rozsudku je Slovenská republika povinná dvom Rómom zaplatiť 16 500 € ako náhradu nemajetkovej ujmy a náklady zastúpenia vo výške 6 410 €. Sťažovateľov zastupovalo Európske centrum pre práva Rómov (ERRC).

„Počas lockdownov v roku 2020 sme videli, ako polícia v Európe často zaobchádza s rómskymi komunitami, keď si myslia, že sa nikto nepozera: s extrémnou, niekedy až sadistickou mierou násillia. Bez súdneho dohľadu, prístupu pre aktivistov za ľudské práva a novinárskej kontroly by ostávalo zlé zaobchádzanie nepotrestané. Tento rozsudok je signálom, že bezdôvodné alebo neprimerané násillie by nemalo ostať nepotrestané.,“ uviedol hovorca Európskeho centra pre práva Rómov Jonathan Lee.

Vo večerných hodinách dňa 12. apríla 2020, počas veľkonočných sviatkov a prvej vlny opatrení proti COVID-19 na Slovensku, štyria policajti z Pohotovostnej motorizovanej jednotky Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove brutálne zasiahli proti dvom Rómom (otcovi a synovi), , v rómskej osade Poštárka v Bardejove. Prvý zo sťažovateľov mal byť násilne napadnutý tromi policajťmi len za to, že si na chvíľu stiahol rúško, pretože sa mu urobilo nevoľno. Policajti ho zvalili na zem a použili proti nemu donucovacie prostriedky, keď už bol bezbranný

na zemi, pričom jeden z policajtov na ňom kľačal a ďalší ho bili do rebier a chrbta. Nasadili mu putá, vliekli ho k policajnému autu, pričom viackrát spadol, a odviezli ho na Obvodné oddelenie Policajného zboru v Bardejove.

Keď sa otec (druhý sťažovateľ) dozvedel o násilnom zadržaní svojho syna, prišiel na miesto, kde sa incident odohral. Policajti tam ešte boli, ale jeho syn už bol zadržaný. Slušne sa ich opýtal, kde sa nachádza jeho syn, ale nedostal žiadnu odpoveď. Medzitým sa na mieste zhromaždila viacerí členovia komunity a vypukli nepokoje, počas ktorých začali niektorí hádzať kamene na policajtov a ich vozidlo v dôsledku násilného zásahu, ktorý sa tam odohral len pár minút predtým..

Zasahujúci policajti povolali posily a na miesto prišlo 30 policajtov, dvaja vojaci a päť policajných psov. Keď sa pokúsili zadržať jednu osobu, vznikla potýčka medzi davom a políciou. Počas šarvátky jeden z policajtov udelil druhého sťažovateľa teleskopickým kovovým obuškom. Podľa výpovedí viacerých svedkov, podporených videozáznamami, bol zrazený k zemi a bitý obuškom po trupe a hlave, pričom utrpel zlomeninu čelovej kosti, krvácanie do mozgu a vážne poranenia, ktoré si vyžadovali hospitalizáciu. Jeho nevesta prosila policajtov, aby zavolali sanitku, keďže krvácanie bolo masívne. Policajti však žiadnu pomoc neprivolali a sanitku nakoniec zavolała nevesta sama. Zdravotníci trvali na tom, že ho musia najprv ošetriť na mieste.. Neskôr bol druhý sťažovateľ prepustený z väzby (počas ktorej bol hospitalizovaný), keďže súd rozhodol, že jeho vzatie do väzby bolo nezákonné. Napriek tomu, že zranenia jeho syna neboli políciou zdokumentované, ošetrojúci lekár potvrdil viaceré zranenia vrátane otrasu mozgu.

Následné vyšetrovanie Úradu inšpekčnej služby Slovenska bolo podľa úvahy štrasburského súdu nedostatočne dôkladné a bolo aj zaujaté. Napriek odborným lekárskeym posudkom, ktoré potvrdili, že zranenia druhého sťažovateľa zodpovedajú úderom kovovým obuškom, vyšetrovateľ vo februári 2021 trestné stíhanie zastavil a rozhodol, že konanie polície bolo zákonné a primerané. Vyšetrovanie sa takmer výlučne spoliehalo na verziu policajtov a ignorovalo videozáznamy a výpovede viacerých rómskych svedkov z Poštárky v Bardejove. Keď sa obeť sťažovala na nedostatočné a neobjektívne vyšetrovanie, Krajská prokuratúra v Prešove aj Ústavný súd ich sťažnosti zamietli a tým im de facto odopreli akýkoľvek účinný prostriedok nápravy.

Európsky súd pre ľudské práva rozhodol, že práva sťažovateľov boli porušené, a to konkrétne právo nebyť podrobený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu (článok 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach). Súd zistil porušenie ich práv tak po vecnej stránke (kvôli utrpenému zlému zaobchádzaniu), ako aj po procesnej stránke (kvôli neúčinnému vyšetreniu policajného násilného zásahu). Súd nariadil Slovenskej republike u zaplatiť prvému sťažovateľovi 6 500 € a druhému sťažovateľovi 10 000 €, ako náhradu nemajetkovej ujmy. Ďalších 6 410 € musí Slovenská republika zaplatiť na úhradu právnych nákladov a výdavkov. Tieto prostriedky budú použité na zastupovanie ďalších prípadov v prospech rómskych komunít v Európe.

Správa o rozsahu porušovania ľudských práv Rómov v Európe počas lockdownov v roku 2020 je [dostupná tu](#) (v angličtine).

Táto tlačová správa je dostupná aj v angličtine.

Pre viac informácií alebo dohodnutie rozhovoru kontaktujte:

Michal Zálešák (v slovenčine)

Advokát
Európske centrum pre práva Rómov
michal.zalesak@errc.org
+421 90 550 2785

Jonathan Lee (v angličtine)

Riaditeľ pre advokáciu a komunikáciu
Európske centrum pre práva Rómov
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679